

Az
ELŐKÓSTOLÓ
V. S. ALEXANDER

A második világháború viharában egy fiatal német nő kétes menedéket talál, mellyel közelebb kerül a veszély forrásához, mint azt valaha gondolta volna. Amíg a hitleri diktatúra nyújtotta kiváltságokat élvezzi, megismeri a rendszer kegyetlenségét is.

1943 elején záporoznak Berlinre a szövetségesek bombái, ezért Magda Rittert szülei a bajorországi rokonaikhoz küldik, remélve, hogy így biztonságban lesz. Magdát a Berghofba, Hitler hegyi pihenőhelyére osztják be, ahol azon fiatal nők egyike lesz, akik előzetesen megkóstolják Hitler ételét, és ha kell, feláldozzák magukat, hogy a Führert megóvják a mérgezéstől. A bajor Alpokban fekvő Berghof mintha egy másik világban lenne, távol a háború kegyetlen valóságától. Magda eleinte retteg, de aztán fokozatosan hozzászokik veszélyes foglalkozásához, bár tudja, hogy nem szabad hangot adnia a háborúval kapcsolatos ellenérzéseinek. De miután beleszeret egy ellenálló SS-tisztbe, és egyre többet tud meg a Birodalom rémtetteiről, Magda is belekeveredik egy összeesküvésbe. A biztonságért és szabadságért folytatott küzdelem során minden leleményességére szüksége lesz, hogy bosszút állhasson.

Az előkóstoló a háború erkölcsi kérdéseit boncolgatja egy nagyszabású és erőteljes, rendkívül bátor tettekről mesélő történetben.

V. S. ALEXANDER

nem csupán a történelem, hanem a zene és a képzőművészet iránt is lelkesedik, és komoly elköteleződést érez. Művészetét Shirley Jackson, Oscar Wilde, Daphne du Maurier, illetve a Brontë nővérek is befolyásolták. Jelenleg Floridában él, és harmadik történelmi regényén dolgozik.

Tudjon meg többet a könyvről:

www.facebook.com/MontBlancValogatás

www.facebook.com/DreamKonyvek

„A könyv hátborzongató történeteket mesél el: Magda felemelkedéséről a náci követők táborában, a németek háborús gáztetteit körüllegő cselszövésekről és pletykákról, és az 1945-ös bukásról. Nem mentesíti Hitlert és a náciakat az elkövetett borzalmak felelőssége alól, de emberivé teszi az események forgatagába belegabalyodó szereplőket.” **Booklist**

„Alexander annyira átérezhetővé teszi a főhős tépelődéseit, hogy az olvasó azon kezd töprengeni, ő vajon milyen döntéseket hozott volna Magda helyében. Az előkóstoló úgy árnyalja a második világháborúról elbeszélte történeteket, ami a történelmi fikció rajongóit biztosan megnyeri magának.” **Library Journal**

„Az előkóstoló Hitler legbelső köreibe, magánéletének olyan részleteibe vezet be az olvasót, mint a Führer mentális állapota, háborús stratégiái vagy Eva Braun szerepe az életében. A bukólikus életstílussal a nyugalom ábrándját festi meg, a felszín mögött jól érzékelhető a náci, a német rendőrség és az ellenállás közötti feszültség.” **RT Book Reviews**

„Adolf Hitler diktatúrájának végnapjai bontakoznak ki az olvasó előtt egy fiatal lány szemén keresztül, ami egyszerre teszi a történetet intimmé és izgalmassá.”

Florida Weekly

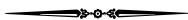

V. S. ALEXANDER

Az
ELŐKÓSTOLÓ

— részlet —

ELSŐ FEJEZET

Furcsa félelem telepedett Berlinre 1943 elején.

Az előző évben mindig felnéztem az égre, ha megszólaltak a légvédelmi szirénák. Ekkor még nem láttam semmit, csak fellegeket a magasban, melyek fehér lófarkakként sodródtak fölöttem. A Szövetségesek bombái nem sok kárt okoztak, és mi, németek biztonságban hittük magunkat. 1943 januárjának végén apám már gyanította, hogy hamarosan ránk zúdul a pusztítás tüzes zápora.

– Magda, el kell menned Berlinből – mondta a bombázás kezdetén. – Itt túl veszélyes. Elmehetsz Willy bácsihoz Berchtesgadenbe. Ott biztonságban leszel. – Az anyám egyetértett vele.

Nem akartam odamenni, hiszen csak egyszer, gyerekkoromban találkoztam a nagynénimmal és a nagybácsimmal. Dél-Németország mintha több ezer kilométerre lett volna az életemtől. Imádtam Berlint, és ott akartam maradni a kis bérházunkban, a Horst-Wessel-Stadtban. Az életünk, és minden, amit csak ismertem, ott volt egyetlen emeleten. A megszokott életemet akartam élni, hiszen a háború rendben zajlott. Legalábbis a Birodalom ezt mondta nekünk.

A Stadtban mindenki úgy gondolta, hogy bombázni fogják a környéket. Sok üzem volt a közelben, köztük az a fékgyár

is, ahol az apám dolgozott. A szövetségesek egyik bombatámadása január 30-án, délelőtt tizenegykor vette kezdetét, miközben épp Hermann Göring Reichsmarschall* beszédét közvetítették a rádióban. Az aznapi másodikra akkor került sor, amikor Joseph Goebbels propagandaminiszter beszélt. A szövetségesek jól időzítették a támadásaikat. Mind a két beszédet félbeszakították.

Az apám az első idején a munkahelyén volt, de amikor a másodikra sor került, már otthon. Még korábban eldöntöttük, hogy légitámadás esetén az alagsorba megyünk Frau Horsttal együtt, aki az épület legfelső szintjén lakott. Akkoriban még nem tudtuk, milyen pusztítóak a szövetségesek bombatámadásai, milyen szörnyű rombolást tudnak okozni az égből süvítve aláhulló, fekete bombafellegek. Hitler azt mondta, hogy a német népet nem érheti bántódás, mi pedig hittünk neki, még a Wehrmachtban harcoló ismerős fiúk is teljes szívükből hittek ebben. Úgy éreztük, a sorsunk hajt előre bennünket.

– Most már le kell mennünk az alagsorba – mondtam az anyámnak, amikor megkezdődött a második támadás. Ugyanezt kiabáltam fel Frau Horstnak, de hozzátettem: – Siessen! Siessen!

Az öreg hölgy kidugta a fejét a lakása ajtaján:

– Segítenie kell! Nem tudok sietni. Már nem vagyok olyan fiatal, mint régen. – Felrohantam a lépcsőn, ő pedig ott állt egy doboz cigarettával és egy üveg konyakkal a kezében. Elvettem tőle, és még azelőtt leértünk, hogy becsapódtak volna a bombák. Már hozzászoktunk az elsötétítéshez. Egyetlen szövetséges bombázó sem láthatott fényt kiszűrődni az ablak-

* birodalmi marsall, a Harmadik Birodalom második embere

talan alagsorunkból. Az első robbanás távolinak tűnt, és nem aggódtam.

Frau Horst cigarettára gyújtott, majd konyakkal kínálta az apámat. Úgy tűnt, hogy a cigaretta és az alkohol az a két holmi, amit még a sírjába is magával vinne. Szállt körülötünk a por. Az öreg hölgy a fölöttünk lévő fagerendákra mutatva azt mondta:

– Legyenek átkozottak! – Apám kelletlenül bólíntott. Egy ősrégi szeneskályha sercegett a sarokban, de nem tudta elűzni a helyiségbe be-betörő jeges huzatot. A csupasz villanykörte fényében csillogott fagyos leheletünk.

Egy közelebbi robbanás után csengett a fülünk, és elment az áram. Ragyogó narancssárga fény villant fel felettünk, olyan közel, hogy láthattuk tüzes útját a pinceajtó repedésein keresztül. Porfelhő gomolygott le a lépcsőn. Valahonnan a házból üvegcsörömpölés hallatszott. Az apám magához rántotta az anyámat és engem, és domború mellkasával betakarta a fejünket.

– Ez túl közel volt – mondtam remegve, az apámhoz bújva. Frau Horst a sarokban zokogott.

A bombázás olyan gyorsan véget is ért, ahogy elkezdődött, mi pedig a sötét lépcsőn elindultunk vissza a lakásunkba. Frau Horst jó éjszakát kívánt, és elment. Az anyám kinyitotta az ajtónkat, és gyertyát keresett a konyhában. Az ablakon át láttuk, hogy egy több háztömbnyire lévő épületből fekete füst gomolyog elő. Az anyám talált egy gyufát, és meggyújtotta.

Elakadt a lélegzete. A porcelános szekrény ajtaja kinyílt, és számtalan, még a nagymamájától kapott finom porcelánedény hullott a földre. Letérdelt, és egy halomba söpörte a cserepeket, majd próbálta kirakósként összerakni őket.

Egy metszett üvegváza, ami nagyon fontos volt az anyámnak, szintén apró darabokra tört. Anyám muskátlikat és bí-

borszínű íriszeket nevelt az épületünk mögötti kis kertben. Amikor kinyíltak, levágta a virágokat, és az ebédlőasztalra helyezte egy vázában. Erős illatuk betöltötte a szobáinkat. Apám azt mondta, hogy boldoggá teszik a virágok, mert akkor kérte meg anyám kezét, amikor virágzott az írisz.

– Törékeny lett az életünk – jelentette ki szomorúan nézve a pusztítást. Néhány perc elteltével anyám letett arról, hogy újra összerakja a porcelánokat és a vázat: mindent kidobott a szemétkébe.

Kontyba tűzte a haját, és kiment a konyhába seprűért.

– Áldozatot kell hoznunk! – kiabálta.

– Marhaság – felelte az apám. – Szerencsések vagyunk, hogy lányunk van és nem fiunk – ellenkező esetben attól tartok, hogy már egy temetést terveznének, nem messze innen.

Az anyám megjelent a konyhaajtóban a seprűvel.

– Nem szabad ilyeneket beszélned! Rossz benyomást kelt!

Az apám megrázta a fejét.

– Kiben?

– Frau Horstban. A szomszédjainkban. A munkatársaidban. Ki tudja? Óvatosnak kell lennünk, hogy mit mondunk. Az ilyen kijelentések vagy akár még a szóbeszéd is, visszautethetnek ránk.

Pislákolva visszajött az áram, apám pedig felsóhajtott.

– Ez a baj. Odafigyelünk arra, hogy mit mondunk – és most bombákkal kell foglalkoznunk. Magdának el kell mennie. El Willy bácsihoz, Berchtesgadenbe. Talán még munkát is talál ott.

Huszonöt évesen egyik munkahelyről a másikra röpködtem, dolgoztam ruhagyárban, iktattam egy bankár iratait, voltam árufeltöltő egy boltban, de elveszettnek éreztem magam a munka világában. Bármit is csináltam, semmi sem tetszett, semmi sem volt elég jó. A Birodalom azt akarta, hogy

a német lányok anyák legyenek, de azt is, hogy dolgozzanak. Azt hiszem, én is ezt akartam. Ha volt munkád, csak engedéllyel hagyhattad ott. Mivel nem volt munkám, így csak nehezen szegülhettem volna ellen az apám kívánságának. Ami a házasságot illeti, tizenkilenc éves korom óta már akadt néhány barátom – de egyik sem volt komoly. A háború oly sok fiatalembert elragadott, és akik itt maradtak, azok nem ejtették rabul a szívemet. Még szűz voltam, de nem bántam meg semmit.

Az első években a háború megkímélte Berlint. Amikor elkezdődtek a támadások, a város szinte holdkórossá vált: élt, de nem volt tudatában a mozdulatainak. Az emberek érzéketlenül jártak-keltek. Csecsemők születtek, a rokonok a szemükbe nézve azt mormolták, milyen gyönyörűek. Nem garantálta a jövőt az sem, hogy hozzáérttek a selymes fűrtjeikhez vagy megcsipkedték az arcukat. Fiatalembereket vittek ki a frontra – keletre és nyugatra. Az utcán leginkább arról lehetett hallani, hogy Németország lassan a pokolba süllyed, de zárszóként mindig elhangzott, hogy minden „jobbra fog fordulni.” Gyakorlatok voltak az ételről és a cigarettáról folytatott beszélgetések, de elenyészőek a diadalittas híradásokhoz képest, melyek a szüntelen harcban álló Wehrmacht legutóbbi győzelmeiről szóltak.

A házukban lakó Ritterekből már csak a szüleim maradtak. A nagyszüleim abban az ágyban haltak meg, amelyben aludtam. A szobám, az épület elején húzódó folyosóról nyíló első helyiség, csak az enyém volt – szabadnak éreztem magam benne. Itt nem ijesztgettek szellemek. Nem sok minden volt a szobámban: egy ágy, egy kis tölgyfa komód, egy rozoga könyvespolc és néhány, az évek során összegyűjtött tárgy, köztük egy plüssmajom, amit az apám nyert egy müncheni

vásárban még gyerekkoromban. Amikor elkezdődtek a bombázások, már másképp néztem a szobámra. A menedékem egyszerre szent, rendkívüli helyé változott, és minden nap eltűnődtem: vajon mikor foszlik semmivé a nyugalma, ahogy egy lebombázott templomé.

A következő nagy légitámadásra 1943. április 20-án, Hitler születésnapján került sor. Berlint díszítő náci transzparensek, zászlók lobogtak a könnyű szélben. A bombák nem okoztak nagy kárt, a város nagy része sértetlen maradt. Az a támadás bizonyos szempontból minden kislánykori félelmemet visszahozta. Soha sem szerettem a vihart, különösen a villámlást és a mennydörgést nem. Az egyre kíméletlenebbé váló bombázásoktól pattanásig feszültek az idegeim. Az apám továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy elmenjek, és most először én is úgy éreztem, hogy igaza lehet. Aznap este végignézte, ahogy bepakolok.

Összeszedtem néhány, számomra fontos holmit: az 1925-ben, még egy boldogabb időszakban készült aprócska családi képet és néhány jegyzetfüzetet, hogy feljegyezzem a gondolataimat. Apám odanyújtotta a plüssmajmot, az egyetlen tárgyat, amit megőriztem a gyerekkoromból.

Másnap reggel anyám sírt, amikor levittem a bőröndömet a lépcsőn. Tavaszi eső permetezte az utcát, és a rügyező fák hétköznapi illata szállt a levegőben.

– Vigyázz magadra, Magda! – Anyám megcsókolta az arcomat. – Fel a fejjel! A háború hamarosan véget ér.

Visszacsókoltam, és megéreztem a könnyei sós ízét. Az apám dolgozott, tőle még az előző este elbúcsúztam. Az anyám még egyszer megszorította a kezemet, mintha nem akarná, hogy elmenjek, majd elengedte. Fogtam a csomagomat, és kikocsiztam az állomásra. Hosszú lesz az út az új otthonomig. Örültem, hogy végre nem ázom, mikor a főbejá-

raton beléptem az állomásra. A cipóm sarka kopogott a járda kövén.

Megtaláltam, hogy honnan indul a müncheni vonat, ami majd Berchtesgadenbe visz, és az állomás kazettás mennyezetének fémrácsa alatt beálltam a sorba. Egy szürke egyenruhás, fiatal SS-tiszt minden felszálló papírjait megnézte. Protestáns német voltam, se nem katolikus, sem pedig zsidó, és elég fiatal ahhoz, hogy ostoba módon higgyek a sérthetlenségemben. Több zöld egyenruhás, vasúti rendőr állt mellettünk, miközben a biztonsági tiszt ellenőrizte a sorban álló embereket.

A sima arcú SS-tiszt jóképű volt, amit még jobban kiemelt acélkék szeme. A sapkája alá szorított haja hullámos. Mindenként úgy vizsgált meg, mintha potenciális bűnöző lenne, de a hűvös modorával leplezte a szándékait. Nyugtalanná tett, ám semmi kétségem nem volt afelől, hogy felszállhatok. Jól megnézett, alaposan tanulmányozta az igazolványomat, külön figyelmet szentelve a fényképnek, majd visszaadta az okmányt. Halványan elmosolyodott, de korántsem flörtölt, inkább tartózkodó volt: a jól végzett munka öröme villant fel az arcán. Intett a mögöttem álló utasnak, hogy jöjjön. Az okmányaim kiállták a vizsgálat próbáját. Talán tetszett neki a fényképem. Hízelt a gondolat. Sötétbarna hajam a vállamig ért, ám az arcom túl keskeny volt, a sötét szemem pedig hozzá képest túl nagy, ezért kelet-európainak tűntem: Modigliani portréira hasonlítottam. Pár férfi mondta már, hogy német létemre gyönyörű és egzotikus vagyok.

A félig teli vasúti kocsiban a fülkék helyett csak ülések voltak. A vonat néhány hónap múlva már tele lesz: útra kelnek a városi turisták, akiknek minden vágyuk, hogy nyáron az Alpokban kiránduljanak. A németek még a háborúban is élvezni akarták az országukat. Néhány sorral előttem, a kocsi közepéhez közel, fülig szerelmesnek tűnő fiatal pár ült. Össze-

bújtak. A férfi a nő fülébe súgott valamit, majd megigazította a kalapját, és szívott egyet a cigarettájából. Kék füstfelhő terjengett felettük. A nő időnként kivette a cigarettát a férfi kezéből, és ő is szívott belőle. Nemsokára vékony szürke füstcsíkok lebegtek végig a kocsiban.

Az eső miatt félhomályban gördültünk ki az állomásról. Ahogy távolodtunk a várostól, a vonat felgyorsult, és magunk mögött hagytuk a gyárat, valamint a Berlintonól délre elterülő termőföldeket. Hátradőltem, és elővettem a bőröndömből egy könyvet: Friedrich Rückert verseit. Évekkel ezelőtt adta ajándékba az apám, mert úgy gondolta, tetszeni fognak majd a romantikus költő művei. Eddig még nem mélyedtem el bennük. Az ajándék többet jelentett, mint a benne lévő versek.

Kifejezéstelen tekintettel bámultam a lapokat, és csak arra tudtam gondolni, hogy magam mögött hagyom a régi életemet az előttem álló újért cserébe. Nagyon aggasztott, hogy ilyen messzire megyek otthonról, de Hitlernek és a háborúnak köszönhetően nem volt más választásom.

Megtaláltam apám bejegyzését a könyvben: azelőtt írta bele, hogy átadta volna a könyvet. Így szólt: *Szeretettel apádtól, Hermanntól*. Amikor tegnap este elbúcsúztunk, szomorú volt, és öregebbnek tűnt a negyvenöt événél, de meg is könnyebbült, hogy el tudott küldeni a testvéréhez.

A fékgárban való állandó hajlongástól görnyedten járt-kelt. Reggelente leborotvált szürke borostája a napközben elszenvedett megpróbáltatásokról árulkodott, hiszen a nemzetiszocializmus és Hitler is ellenszenves volt neki. Természetesen erről sosem beszélt nekünk, csak utalt a politikai nézeteire. Emésztette a boldogtalanság, és elvette az étvágyát: túl sokat dohányzott és ivott, annak ellenére, hogy egyre nehezebb volt beszerezni az efféle luxuscikkeket. Lassan már túl volt a katonaköteles koron, de egy fiatalkori lábsérülés miatt

amúgy sem sorozták volna be a Wehrmachtba. A beszélgetéseiből tudtam, hogy nem igazán rajong a nácikért.

Lisa, az anyám, jobban szimpatizált a párttal, de egyikük sem volt párttag. Akárcsak a legtöbb német, ő is gyűlölte azt, ami az első világháború alatt történt az országgal. Sokszor mondta az apámnak:

– Az embereknek most legalább van munkájuk, meg elég ételük. – Az anyám varrással keresett egy kis plusz pénzt, és mivel fürgék voltak az ujjai, bedolgozott egy ékszerésznek is. Engem is megtanított varrni. Kényelmesen éltünk, de egyáltalán nem voltunk gazdagok. Sosem aggódtunk amiatt, hogy mi kerül az asztalra, amíg be nem vezették a jegyrendszert.

Az anyám és az apám nem verte nagydobra a politikai nézeteit. A házunkon nem volt dekoráció, nem lobogott rajta náci zászló. Frau Horst egy horogkeresztes falragaszt tett az ablakába, de az kicsi volt, alig lehetett látni az utcáról. Én sem léptem be a pártba, és ez anyámat megdöbbenett. Úgy gondolta, hogy a hasznomra válna, mert tagság révén munkát találhatnék. Nem sokat gondoltam a pártra azután, hogy otthagytam a Német Lányszövetséget és a Birodalmi Munkaszolgálatot, mert mindkettőt ellustálkodtam. Nem igazán tudtam, hogy valójában mit jelent a párttagság, így nem éreztem úgy, hogy hűséget kellene esküdnöm nekik. Kavargott körülöttünk a háború. Jó ügyért harcoltunk, és a győzelem felé vezető úton jártunk. A naivitásom volt az oka annak, hogy nem igazán voltam kíváncsi.

Tovább lapozgattam a könyvet, amíg lassítani nem kezdett a vonat.

Megjelent mögöttem az SS-tiszt az állomásról. A bal kezében pisztolyt fogott. Odasétált az előttem lévő párhoz, és a cigarettázó fiatal férfi halántékához szegezte a pisztolyát. A nő hátranézett, a szemében rémület tükröződött. Úgy tűnt,

mintha el akarna futni, de nem volt hová, ugyanis hirtelen a kocsni mindkét végében fegyveres vasúti rendőrök jelentek meg az ajtóban. Az SS-tiszt elvette a pisztolyt a férfi fejétől, és intett, hogy álljanak fel. A nő felkapta a sötét kabátját, és fekete sálát tekert a nyaka köré. A tiszt a kocsni végébe kísérte őket. Nem mertem odanézni.

Néhány másodperc elteltével kilestem a baloldali ablakon. A vonat egy mező közepén állt meg. Egy sárfoltos fekete túrraautó állt a sín melletti földúton, króm kipufogója szabályos ütemben pöfögött. Az SS-tiszt belökte a férfit és a nőt a hátsó ülésre, majd pisztollyal a kézben beszállt utánuk. A rendőrök előreültek, a sofőr mellé. Amint becsukódott az ajtó, az autó sáros csíkot vágva a fűben nagy kört írt le a mezőn, majd elindult vissza, Berlin felé.

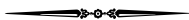
Behunytam a szememet, és eltűnődtem: vajon mit követett el a pár, hogy lerángatták őket a vonatról? A szövetségesek kémei voltak? Németországból szökni próbáló zsidók? Az apám egyszer – de csak egyszer – mesélt arról vacsora közben, hogy mekkora bajban vannak a zsidók Berlinben. Az anyám gúnyosan „alaptalan szóbeszéd”-nek nevezte az egészet. Erre az apám azt felelte, hogy az egyik munkatársa látta, hogy a zsidó városrészben több házra is a *Juden* szót festették. A férfi kényelmetlenül érezte magát, mintha csak véletlenségből került volna oda. Az ablakokra, kirakatokra horogkereszteket meszeltek. Táblák tiltották, hogy bárki is szóba álljon a zsidó kereskedőkkel.

Úgy gondoltam, az a legjobb, ha magamban tartom a gondolataimat, és nem robbantok ki politikai vitát a szüleim között. Sajnáltam a zsidókat, de senkit sem ismertem, aki különösebben kedvelte volna őket, a Birodalom pedig mindig őket hibáztatta. Mint akkoriban sokan, én is szemet hunytam efölött. Lehet, hogy csak szóbeszéd az, amit az apám mesélt.

Megbízta benne, de oly keveset tudtam – csak azt, amit a rádióban hallottunk.

A fekete szedánt kerestem, de a gépkocsi már eltűnt. Fogalmam sem volt, hogy a pár mit követett el, de a nő rémült tekintete beleégett az emlékezetembe. Az út további részében nem sok vigaszt nyújtott az olvasás. Felzaklatott az incidens. Eltűnődtem, hogy vajon ki lesz a következő, és mikor lesz vége ennek az egésznek.

MÁSODIK FEJEZET

A berchtesgadeni vasútállomás kisebb volt, mint a berlini, de impozánsabb. Szigorú rendben lógtak egymás mellett a náci zászlók, kiemelve a benti nagy oszlopokat, így az épület hivatalos római létesítménynek tűnt. Az egyik oldalon aranszínű ajtó csillogott. Úgy tűnt, a méltóságoknak van fenntartva. A rajta lévő féldombormű egy horogkeresztben ülő fekete sast ábrázolt. Talán ez volt a Führert felkereső, fontos emberek fogadótermének ajtaja, hiszen végeredményben itt szálltak le azok, akiket meghívott a csendes hegyi pihenőhelyére.

Willy nagybácsimat és Reina nénit kerestem, majd megláttam őket a bejárat közelében. Náci karlendítéssel üdvözlöttük egymást. Úgy tűnt, a nagybátyám szívesebben fogad, mint a nagynéném. Körte alkatú, pocakos férfi volt, aki fiatal korából még mindig megőrizte vörös haját és a szeplőit. Néhány pötty barna foltta vált, melyek végighúzódtak az arcán. A rendőrsapkáját a kezében fogta. A nénikém mosolya erőltetett volt: mintha egy nemkívánatos mostohagyerek lennék, aki hazajött látogatóba. Elegáns volt és kulturált, míg a nagybátyám jóval közvetlenebb. Az apám korábban azt mondta, hogy a nagybátyámat és a feleségét különös párnak tartja. Akkor még fiatalabb voltam, és nem kérdőjeleztem

meg a vonzalmukat, de most, hogy előttük álltam, világosan látszott a különbözőségük.

Miután üdvözöltük egymást, a nagybátyám betette a bőrdömet a kis, szürke Volkswagenjükbé. Hátra ültem. A nagybátyám vezetett, én viszont nem sokat láttam a hegyvidékből, mindössze a felhőkön át az elefántcsontszínű ég-bolt felé törő sötét csúcsokat. Eddig csak egyszer jártam Berchtesgadenben, még gyerekkoromban.

A nagybácsim és a nagynénim a városközponttól nem messze, egy forgalmas utcában lakott egy bajor stílusú, kétemeletes faházban, mely egy kis étterem és egy hentesbolt közé ékelődött. Az alpesi hatást mindenhol észre lehetett venni. A házuk magas volt, de nem olyan széles, mint amilyenek a hegyoldalon álló faházak szoktak lenni. Kiszálltam az autóból, és beszívtam a friss hegyi levegőt. Nehéz volt elhinni, hogy ugyanabban az országban vagyok, ahol Berlin is található.

Levettük a kabátunkat, a csomagomat pedig az ajtó közelében hagytuk. Willy bácsi a helyi rendőrség egyenruháját viselte, bal karján horogkereszttel. Reina néni kobaltkék, horgolt galléros ruhában volt. A szíve fölé horogkeresztes gyémántbroszt tűzött. A kandalló fölött a Führer nagy, fekete-fehér képe függött: ünnepélyes, zömök alakja tűnődve szemlélte az étkezőt. A nagynénim horogkeresztekkel díszített asztali futót is varrt. Reina spanyol volt, egyaránt támogatta Francót és az olasz Mussolinit is. A házukban minden a náci elképzelés szerinti német tökéletességet tükrözte. Semmi sem lógott ki. A fényesre törölgetett bútorokat szabályosan helyezték el. Úgy éreztem, mintha egy tündérmesébe csöppentem volna: az egész egyszerre volt szokatlan és szürreális. Akár egy képzőművészeti kiállítás – gyönyörű, de nem otthonos.

Aznap este hideg volt, így a nagybátyám begyújtott. Reina néni marharagut és kenyeret tálalt fel, majd megittunk egy pohár vörösbort. A raguban kevés volt a hús és a zöldség, inkább csak zöldséglevesnek lehetett volna nevezni, de jó ízű volt. Az utazástól megéheztem. Táplálóból volt, mint azok a zöldségből készült ételek, amiket az anyám mostanában főzött. A tojás és a hús ritkaságszámba ment Németországban, különösen a városokban.

A szüleimről és a rokonainkról beszélgettünk. A háborút is érintettük, de Willy és Reina csak mosolygott. Akárcsak anyám, ők is meg voltak győződve, hogy nyeresre állunk, Németország pedig győzelmet arat majd az ellenségei, különösen a zsidók fölött. Szinte burokban nőttem fel az enyémekek között, alig volt néhány barátom, így hát nem nagyon gondolkodtam a zsidókon. Nem voltak részei az életemnek. Nem voltak zsidó barátaink vagy szomszédaink. Nem ismertünk senkit, aki „eltűnt” volna.

Willy bácsi azt mondta, hogy a Lebensraumunkhoz* való jogunk eltörölhetetlen, akár az örökségünk. Ha a zsidókat és a bolsevikokat eltávolítják, akkor Németországé lesz a föld, hogy benépesítse. Kelet termeli majd az élelmiszereket, nyersanyagokat, ott bányásszák majd az ásványkincseket, melyekre a Birodalomnak szüksége van az ezer évig tartó uralomhoz. Miközben beszélt, ragyogott az arca.

Reina néni királynőként nézett végig a tökéletesen megtérített asztalán.

– Ez a kristály az otthonomból, Spanyolországból származik. – A körmével megkocogtatta a pohara falát. – Ha biztonságos lesz az utazás, elviszlek majd a szülőföldemre: gyönyörű ország! A szövetségesek minden tőlük telhetőt meg-

* élettér (német)

tesznek, hogy elárasszanak bennünket propagandával. De mi tudjuk, hogy a Führer nem tévedhet. – A kandallón álló port-réra nézett, és elmosolyodott: – Győzni fogunk! A mieink addig harcolnak, míg meg nem nyerik a végső ütközetet!

Bólintottam, mivel nem igazán kedveltem a témát – átlagos német lány voltam, nem olyan kifinomult, mint a nénikém. Sosem találkoztam még hozzá hasonló nővel: sokkal jobban ragaszkodott a véleményéhez, mint az anyám, a lelke pedig acélkemény volt. Bármit is mondtam vagy tettem, semmi sem tudta befolyásolni a nagynénim és a nagybácsim gondolkodását vagy a háború kimenetelét. Még a néhány barátnömet is jobban érdekelte a munkájuk, a pénzkereset és a boldogulás. Alig került szóba közöttünk a háború, kivéve akkor, amikor sóvárogva beszéltünk a szerencsétlen fiúkról, akiket a frontra vittek.

Miután a nénikémmel leszedtük az asztalt, még vagy egy órán át ültünk a nappaliban, miközben Willy bácsi elszunyókált. Amint a nagybátyám horkolni kezdett, Reina úgy döntött, hogy az este véget ért. Felvittem a bőröndömet az emeleti szobámba, amely az utcára nézett. A második emeleten volt a padlásszoba, a nagynénim tárolónak használta.

A város lámpái nem világítottak, de néhány ablakban, az elsötétítéshez használt redőnyök mögül tompa fény szűrődött ki. Az épületeken túl sötétség és fény elegye borult a tájra. A hegyek a fekete különböző árnyalataiban játszottak: a sziklák szürkésbarnák voltak és sűrűk, míg a fák kevésbé sötétek. Odafent kavarogtak a felhők, és néha világító nyílként suhant át rajtuk egy-egy fénysugár. Nem tudtam megmondani, hogy a földről vagy az égből jött-e, de egy-egy pillanatra úgy világította meg a felhőket, mintha zseblámpát állítottak volna közéjük. Az ablaknál állva nehezen tudtam levenni a tekintetem a látványról. Obersalzbergben mágia és mítoszok kavarogtak

a levegőben. Nem csoda, hogy Hitler a Berchtesgaden fölötti hegyben építtette fel a rezidenciáját, a Berghofot.

Kicsomagoltam néhány holmit, majd leültem az ágyra. Bármennyire is csodáltam Berchtesgaden szépségét, idegen voltam a nagynéném és a nagybátyám házában. Lefekvéskor a kényelmes berlini szobámra és a szüleimre gondoltam. Most már biztos ágyban vannak, leengedték a redőnyt, lekapcsolták a lámpákat. Frau Horst még ébren van: cigarettázik és konyakozik. Sosem feküdt le anélkül, hogy ne ivott volna.

Kísérteties csend honolt a szobámban. Berlinben, különösen a háború előtt, ha úgy fúj a szél, hallottam a vonatokat és azok magányos füttyét. Mindig eltűnődtem, hogy vajon hová mennek, de nem álmodoztam az utazásról, megelégedtem az-
zal, hogy az ágyamban maradok. Autók dübörögtek, éjjel-
nappal dudáltak. A város zúgott. Hozzá kell majd szoknom a csendhez. Furcsamód hiányzott a fákkal szegélyezett utcám, a szomszédaink köszönése, fecsegése.

Másnap reggelre elillant a nénikém udvariassága.

– Munkát kell találnod, ha itt akarsz lakni – mondta Reina nyersen. Az előző este kényelme tovatűnt, miközben egy tál zabkását és egy kevés kecsketejet tálalt fel nekem. Nem volt vaj az asztalon, én meg nem mertem kérni. – Nem engedhetjük meg magunknak, hogy még egy embert etessünk, a szüleid pedig nincsenek abban a helyzetben, hogy pénzt küldjenek. Dolgoznod kell, vagy találnod kell egy férjet. A Birodalomnak erős fiúcsecsemőkre van szüksége a jövőbeli szolgálatra.

Megdöböntett, hogy ilyesmit követel, de nem ért teljesen váratlanul.

– Mit szeretne, mit csináljak? – kérdeztem. – Nem róhatom az utcákat egy férfit keresve.

Reina szája körül ráncok jelentek meg.

– Nem arra gondoltam, hogy kurvának állj – mondta szárazon. – A buja nők kárt okoznak a Birodalomnak, és lezüllesztik a katonáinkat. Egy férfinak a gyerekekre kell tartogatnia a magját. Munkát kell találnod – olyasvalamit, amit el tudsz végezni, vagy amihez tehetséged van. Értesz valamihez?

Sokáig gondolkodtam, mielőtt válaszoltam volna. Sosem volt sok dolgom a szüleim házában, leszámítva a takarítást és a javításokat. Én is főztem, de csak ritkán. Az anyám vezette a konyhát.

– Tudok varrni – feleltem végül.

– Abban nincs elég pénz. És itt kevés lenne a munka. Berchtesgadenben minden nő tud varrni, valószínűleg jobban, mint te.

Belém mart, hogy a nénikém ennyire nem bízik bennem. Ugyanakkor a taktikájával elérte a célját. A székembe süpedtem, és kétségbeesetten töprengtem azon, hogy miért nem vagyok kezdeményezőbb. A szüleim sosem kényszerítettek arra, hogy dolgozzak, én pedig azt feltételeztem, hogy a ház körül végzett apró munkáim fedezik a velem kapcsolatos költségeket. Talán tévedtem.

– Mi hasznodat veszi a Birodalom? – A nénikém csípőre tette a kezét, és úgy bámult. – Minden állampolgárnak produktívnak kell lennie. Szégyellned kellene magad, és a szüleidnek is, hogy ilyen mihaszna lányt neveltek. Talán jobb lett volna, ha Berlinben maradsz. Az apád állandóan csak aggódik. – Felém rázta az ujját.

Ha bármiféle szeretetet is éreztem iránta, az nagyon gyorsan halványult. Alig töltöttünk együtt egy kis időt, de máris katasztrófával fenyegetett, hogy néhány napnál többet legyünk egymás társaságában.

– Reggeli után munkát fogok keresni – feleltem.

A nénikém tekintete felderült.

– Jól van, lányom. Biztos van olyan munka, amit el tudsz végezni.

Én ebben nem voltam olyan biztos.

Segítettem a nénikémnek elpakolni, majd megfürödtem, és kicsomagoltam a maradék holmimat, bár korántsem voltam biztos abban, hogy maradok. Csinos akartam lenni, így a legjobb ruhámat választottam. Évek óta nem jelentkeztem munkára, és sajnálatosan felkészületlennek éreztem magam. A nénikémtől kaptam egy jegyzetömböt és egy tollat: mind a kettőt horogkereszt díszítette.

Reggelre kitisztult az ég, és ragyogtak rám a tavaszi nap sugarai, de még mindig elég hűvös volt, így kabátot kellett vennem. A nénikémrel folytatott kellemetlen beszélgetés után a hegyi levegőtől és a kápráztató fénytől megszorítottam a lépteimet. Jobbra néztem, és megborzongtam, amikor megláttam a Watzmant, melynek gyönyörű, csipkézett csúcsai földből kinőtt cápafogakként tornyosultak a völgy fölé. Sziklás oldalának tetején még mindig ott fehérlett a téli hó. Bármerre is néztem, erdőt és hegyeket láttam. Berchtesgaden nagyon különbözött Berlinton, ahol mindenki feszült volt.

Végigmentem az utcán, és üres kirakatok előtt haladtam el. Sok helyen lehúzták a redőnyt, vagy éppen be is deszkázták az üzletet. Még meg is álltam, hogy elolvassam egy helyi lapban a munkával kapcsolatos híreket, de egy álláshirdetést sem találtam. Hogy várta el tőlem a nénikém, hogy munkát találjak, amikor oly sok bolt bezárt vagy csak jegyre adtak bármit is? Egy kirakatban sem láttam olyan táblát, hogy bárkit is felvennének, leszámítva a hentesét, akinek a nagybátyámék mellett volt az üzlete. A pult mögött néhány nyamvadt madárhulla lógott kampókon. A hentes széles vállú segítséget keresett, aki segít tisztítani és emelni. Nem tudtam elképzel-

ni magamat, ahogy madarakat zsigerelek, vagy eltakarítom a véres mocskot. Ráadásul érhető volt, hogy a tulaj egy férfit szeretne, aki fel tudja emelni a nehéz félmarhákat, bármilyen ritkák is legyenek azok.

A szüleimtől kaptam néhány birodalmi márkát a legfontosabb dolgokra. Ők arra számítottak, hogy a nagynéném és a nagybátyám majd ingyen ad szállást és kosztot. Ez természetesen mindössze vágyálom volt, és csak részben valósult meg. Úgy gondoltam, hogy Willy nagybátyám, a ház ura a néni-kém tiltakozása ellenére engedte meg, hogy Berchtesgadenbe jöjjek.

Megálltam egy étteremnél, és megnéztem az étlapot. Jónak tűnt a kolbász, ami valószínűleg a helyi hentestől származott. Az ízletes hús ritka csemege volt, mostanság alig lehetett hozzájutni. Leültem egy kinti asztalnál, és közben az járt a fejemben, hogy szabad-e ilyen luxusra elköltenem a szüleim nehezen megkeresett pénzét. Szükségem volt valamire, ami felvidít, így hamar döntöttem. A tulaj felvette a rendelésemet egy kolbászra és egy adag sült krumplira. A kolbászt a saját szaftjában bugyborékolva hozták ki egy meleg tányéron. A sült krumpli illata arra emlékeztetett, ahogy valaha az anyám főzött.

Miután ettem, nem tudtam, hogy mihez kezdjek. Két óra alatt a város nagy részét átfésültem, de nem jártam sikerrel. Egy ideig céltalanul sétáltam a tájban gyönyörködve, amikor egyszer csak szembe jött velem a nagybátyám.

– Ettél már? – kérdezte, és megsimogatta a hasát.

Az étteremre mutattam, ahol megebédeltem.

– A kolbász kitűnő volt.

Félrehúzott egy üzlet napellenző ponyvájának árnyékába.

– Miután elmentél, beszéltem a nagynénéddel. – Összevonta a szemöldökét. – Ne foglalkozz vele! Időnként elég

barátságtalan tud lenni. Nagyon igyekeznek, hogy megvédjen bennünket a háborútól.

Bólintottam.

– Hálás vagyok azért, amit tettek. Máskülönben nem lenne hová mennem.

A nagybátyám felemelte az ujját, mintha épp ki akarna oktatni:

– Ma reggel beszéltem néhány emberrel. Ha valaki rendőr és párttag, az segít. Jelentkezz a Reichsbundnál, és onnantól fogva én intézem a dolgot! – Fejével a kissé odébb álló épület felé biccentett, ami náci zászlókkal volt tele. – Ne félj! Menj csak! Majd én bevetem a varázserőmet – mondta, és arcon csókolt.

Mosolyogva hagytam ott, és odasétáltam a Reichsbundhoz, ami a polgári szolgálat egyik irodája volt. Egy kirakatot láttam, mely könyvekkel, zászlókkal, plakátokkal és náci kiadványokkal volt tele.

A kirakaton túl egy szürke egyenruhás nő ült egy íróasztal mögött. Mintha megérezte volna a jelenléteimet, felnézett a munkájából. Willy bácsi bátorságától megjött az önbizalmam. Bementem, hogy megnézzem, milyen állások vannak. A nő elég katonásan tűzte fel szőke haját, de ezt leszámítva csinos volt: magas arccsontja kék szemmel és vékony orral párosult. Az a fajta nő volt, akit kedvelni szeretne az ember. Gondolom, ezért dolgozott ebben a munkakörben.

Kérdősködni kezdtem, ő pedig leültetett az íróasztala előtti tölgyfa székbe.

– Berlinből jöttem. Itt lakom a nagybátyámmal és a nagynénémmel, de dolgoznom kell. – Elvörösödtem, hogy mennyire alkalmatlan vagyok bármire is.

A nő abbahagyta az írást, beletette a tollát a könyvébe, és becsukta.

– Láthatnám a papírjait? Tagja a pártnak?

Eltöprengtem, hogy vajon miért nem léptem be már régen a pártba. Ha belegondoltam, hogy kikkel szemben vagyok lojális, akkor ugyanolyan voltam, mint az apám: ő a legjobb esetben sem elkötelezettnek számított, inkább néma kritikusnak. De dolgoznom kellett, vagy fennállt a veszélye, hogy visszaküldenek Berlinbe.

– A papírjaim otthon vannak a nénikémnél és a bácsi-kámnál. Nem vagyok párttag.

Gyanakodva nézett rám, de aztán végigmért, és arra jutott, hogy nem jelentek fenyegetést a náci politikai rendszerre.

– Ki a nagynénje és nagybátyja?

– Willy és Reina Ritter. Mind a ketten párttagok, és a közelben laknak.

Úgy csapta össze a kezét, mint egy diáklány.

– Nagyon jól ismerem őket! Rendes, derék emberek, minden hű német becsületére válnak. Hogy hívják?

Megmondtam neki, ő pedig figyelmesen végighallgatta a történetemet. Miközben beszéltem, elővett egy másik könyvet, és feljegyzett ezt-azt abból, amit mondtam. Amikor befejeztem, megkért, hogy álljak a szoba túlsó végében álló fekete vászon elé. Több képet is készített rólam vakuval. Azt mondta, hogy előhívás után a feletteséhez kerülnek majd.

– Van valami, amit csinálhatnék – valami, amihez elég a képzettségem? – kérdeztem.

– Ebben a kerületben semmi sincs – felelte a nő. – Nincs könyvelő, kertész, építőipari vagy vasútmérnöki végzettsége. Sok nő szolgálja már a Birodalmat, így korlátozott az állások száma.

Felsóhajtottam. Reina nem lesz boldog.

A nő észrevette, hogy ráncolom a homlokomat, és azt mondta:

– De ez nem azt jelenti, hogy semmi haszna nem volt ennek a beszélgetésnek. A Birodalom mindig ad munkát az embereknek, akár párttagok, akár nem. – Úgy nézett rám, mint egy türelmes tanár. – Ha ugyanúgy támogatna bennünket, mint a nagynénje és nagybátyja, akkor talán kedvezőbb színben tűnne fel előttünk.

Felálltam.

– Hol léphetek be? – kérdeztem olyan őszintén, ahogy csak tudtam, bár legbelül lázadoztam a gondolat ellen, hogy náci legyek. Az anyám egyszer megdorgálta az apámat, hogy nem „erősebb” – hogy nem gondolkodik a párt vezetőihez hasonlóan. Ahhoz, hogy munkát kapjak, át kell vennem az anyám gondolkodásmódját.

A szoba tulsó felében álló asztalra mutatott.

– Herr Messer szombaton lesz majd itt. Jöjjön el hozzá!

Némileg magabiztosabban léptem ki a Reichsbund irodájából, de nem akartam még találkozni a nagynénémmel, mert továbbra sem volt kilátásom semmiféle munkára.

Amikor megérkeztem, Reina a konyhában volt, így inkább felosontam a lépcsőn a szobámba, és lepihentem, mint-hogy a szeme elé kerüljek.

Körülbelül negyvenöt perc elteltével hallottam, ahogy a nagybátyám kinyitja az ajtót, és üdvözli a nagynénémet.

A nappaliban üldögéltek, amikor lementem. Reina megdöbbsent, hogy már itthon vagyok, de mosolyogva üdvözölt.

– Willy elmesélte, hogy mi történt. Biztos vagyok abban, hogy valami jó fog kisülni ebből a beszélgetésből.

Willy bácsi meggyújtott egy cigarettát, kifújta a füstöt, majd azt mondta:

– Ebben biztos vagyok.

Aznap este vacsora közben a nagynéném spanyolországi gyerekkoráról beszélgettünk, és arról, hogy találkoztak a nagybátyámmal az olasz Alpok egyik szállójában. Willy egy politikai gyűlés miatt lakott ott, Reina pedig a hegyekben túrázó barátaival szállt meg egy éjszakára. Megláttak valamit egymásban, amit a családtagjaim nem.

A beszélgetés pont akkor fulladt ki, amikor elaludt a tűz, így tízkor lefeküdtem. Órákon át csak aggódtam a munka miatt, de aztán végül elaludtam. Másnap reggel ismét elmentem, de semmit sem találtam. Újra rettegve mentem haza, hogy nincs munkám. Amikor megérkeztem, megkerestem a néni-kémet, és elmondtam neki a rossz hírt.

Összekulcsolt kézzel állt, furcsamód nyugodt volt ahhoz képest, hogy milyen erélyesen küldött el munkát keresni.

– Ma délután telefonált a Reichsbund. Azt akarják, hogy reggel jelentkezz náluk. Úgy tűnik, van valami munkájuk a számodra. – Megölelt, és hideg ajkával arcon csókolott. Később megkérdeztem Willytől, hogy tudja-e, milyen beosztásról van szó, de ő csak a fejét rázta.

Aznap este borral ünnepeltünk. A nagynéném megengedte, hogy felhívjam a szüleimet, és elmondjam nekik a jó hírt. Frau Horsttal osztoztak egy telefonon az épületben. Úgy tűnt, az anyám örül. Azt nem tudtam eldönteni, hogy az apám mit gondol. Elmondtam neki, hogy azt tervezem, belépek a pártba, mire az apám azt felelte:

– Tedd azt, amit a túléléshez kell.

Szavai beárnyékolták az ünneplésemet.

Nem voltam jövendőmondó, de eltöprengtem, hogy a Birodalomban dolgozva milyen sanyarú sors várhat rám.